Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

C

Paper-III
HISTORY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

JAN - 10318

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **40** Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

HISTORY
Paper III
इतिहास
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. 'Balwuntnamah' chronicle was written by ....
   (A) Mansa Ram
   (B) Fakir Khair-ud-din
   (C) Fazl Ali
   (D) Feroz Shah Tughlaq

2. Which one of the following pairs is *not* correctly matched ?
   (A) Jaunpur : Atala Mosque
   (B) Malwa : Jahaz Mahal
   (C) Ajmer : Quwat-al-Islam
   (D) Gulbarga : Jami Masjid

3. Who wrote 'Mukashifat-I-Ainiyah' ?
   (A) Ahmad Aziz
   (B) Sirhindi
   (C) Abu Fazl
   (D) Abdul Quadir Badayuni

1. 'बलवंतनामा' या रचनेचा कर्ता कोण ?
   (A) मनसा राम
   (B) फकीर खैरउद्दीन
   (C) फझल अली
   (D) फिरोझशाह तुघलक

2. खालीलपैकी कोणती जोडी **चुकीची** आहे ?
   (A) जौनपूर : अताला मशीद
   (B) माळवा : जहाज महल
   (C) अजमेर : कुव्वत अल इस्लाम
   (D) गुलबर्गा : जामी मस्जिद

3. 'मुखाशिफात-ई-अनीया'चा लेखक कोण ?
   (A) अहमद अजीज
   (B) सिरहिंदी
   (C) अबू फझल
   (D) अब्दूल कादीर बदायूनी

4. The Moroccan traveller Ibn-Batutah, spent eight years at the court of ....

(A) Feroz Tughlaq

(B) Muhammad-bin-Tughlaq

(C) Alauddin Khilji

(D) Balban

5. The Indian classical work *Ragadarpan* was translated into Persian during the reign of :

(A) Feroz Tughlaq

(B) Muhammad-bin-Tughlaq

(C) Alauddin Khilji

(D) Iltutmish

6. To which one of the following Silsilahs did Shaikh Bahauddin Zakaria belong ?

(A) Qadriya

(B) Naqshbandi

(C) Suhrawardi

(D) Chisti

4. मोरोक्कोतील प्रवासी इब्न बतूता .... याच्या दरबारी आठ वर्ष राहिला.

(A) फिरोझ तुघलक

(B) मुहम्मद-बिन-तुघलक

(C) अलाउद्दीन खिलजी

(D) बल्बन

5. कोणाच्या राज्यकालात **रागदर्पण** या अभिजात भारतीय कलाकृतीचे फारसीमध्ये भाषांतर केले गेले ?

(A) फिरोझ तुघलक

(B) मुहम्मद-बिन-तुघलक

(C) अलाउद्दीन खिलजी

(D) अल्तमश

6. शेख बहाउद्दीन झकारिया हे पुढीलपैकी कोणत्या सिलसिलाचे सदस्य होते ?

(A) कादरिया

(B) नक्शबंदी

(C) सुऱ्हावर्दी

(D) चिश्ती

7. Who was the composer of 'Shivarajyabhishek Kalpataru' ?

   (A) Gaga Bhatt

   (B) Nischal Puri

   (C) Aniruddha Sarswati

   (D) Kavi Kalash

8. From among the following statements regarding the work of the Bhakti saints, which one is *not* true ?

   (A) All saints talked about good actions like monogamy, family responsibility, love and affections towards God and all people

   (B) All did not ask anybody to renounce the world

   (C) They said that *Bhakti* marg (path) is better than *Yoga* and *Dnyan* marg

   (D) All did not believe in *Chaturvarna*

7. 'शिवराज्यभिषेक कल्पतरू' चा रचनाकार कोण होता ?

   (A) गागा भट्ट

   (B) निश्चल पुरी

   (C) अनिरुद्ध सरस्वती

   (D) कवि कलश

8. भक्ती चळवळीतल्या संतांबद्दल खालील कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

   (A) एकपत्नीत्व, कुटुंबाची जबाबदारी सर्वांबरोबर प्रेम आणि करुणा सारखा चांगल्या वर्तनाबद्दल सर्व संतांनी विचार मांडले आहेत

   (B) सर्व संतांनी कोणालाही वैराग्य घ्यायला उत्तेजन दिले नाही

   (C) योग आणि ज्ञान मार्गापेक्षा भक्तीमार्ग उत्तम आहे असे त्यांनी सांगितले

   (D) सर्व संतांचा चातुर्वर्णावर विश्वास नव्हता

9. Krishnadevaraya assumed the title 'Yavanarajya Sthapanacharya' following the captive of :

(A) Gulbarga

(B) Bidar

(C) Bijapur

(D) Umattur

10. Who was the author of 'Amukta Malyada' in Telugu ?

(A) Bukka

(B) Harihar I

(C) Devaraya II

(D) Krishnadevaraya

9. खालीलपैकी कोणत्या विजयानंतर कृष्णदेवरायाने यवनराज्य स्थापनाचार्य ही पदवी धारण केली ?

(A) गुलबर्गा

(B) बिदर

(C) बिजापूर

(D) उमत्तुर

10. 'आमुक्त माल्यद' हा तेलुगू भाषेतील ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(A) बुक

(B) पहिल्या हरिहर

(C) देवराया दुसरा

(D) कृष्णदेवराया

11. Who wrote '*91 Qalmi Bakhar*' ?

(A) Krishnaji Anant Sabhasad

(B) Raghunath Yadav Chitragupta

(C) Balaji Avji (The Chitnis of Chh. Shivaji's Maharaj)

(D) Dattaji Trimal Waqnis

11. 91 कलमी बखरीचे रचनाकार कोण होते ?

(A) कृष्णाजी अनंत सभासद

(B) रघुनाथ यादव चित्रगुप्त

(C) बाळाजी आवजी (छ. शिवाजी महाराजांचे चिटणीस)

(D) दत्ताजी त्रिमळ वाकनीस

12. From whom did Chhatrapati Shivaji derive his revenue system ?

(A) Sher Shah Suri

(B) Malik Kafur

(C) Malik Ambar

(D) Raja Man Singh

12. छत्रपती शिवाजी महाराजांचे महसूल धोरण खालीलपैकी कोणाच्या महसूलपद्धतीवर आधारित होते ?

(A) शेरशाह सुरी

(B) मलिक काफूर

(C) मलिक अंबर

(D) राजा मानसिंग

13. Dutch East India Company was chartered in ....

(A) 1601

(B) 1602

(C) 1603

(D) 1604

14. The term 'Dastak' implies :

(A) Riot

(B) Duty free trade

(C) Post

(D) Market

15. .... was the French military officer in the army of Mahadaji Shinde.

(A) De Boigne

(B) Dupleix

(C) Frayer

(D) Broughtan

13. डच ईस्ट इंडिया कंपनीला .... यावर्षी सनद मिळाली.

(A) 1601

(B) 1602

(C) 1603

(D) 1604

14. दस्तक म्हणजे काय ?

(A) दंगल

(B) करमुक्त व्यापार

(C) टपाल

(D) बाजार

15. हा फ्रेंच लष्करी अधिकारी महादजी शिंदेच्या सैन्यात होता :

(A) डी बॉइ (De Boigne)

(B) ड्युप्लेक्स

(C) फ्रेयर

(D) ब्राऊटन

16. Who was the author of *Neel Darpan* (1860) which was translated into Marathi by Moro Vitthal Walvekar ?

(A) Dinbandhu Mitra

(B) Bankim Chandra Chatterjee

(C) Vishnudas Bhave

(D) Krishnaji Prabhakar Khadilkar

17. Pagal Panthis sect in Bengal was founded by :

(A) Syed Ahmad

(B) Haji Shariatullah

(C) Karam Shah

(D) Shah Waliuliah

16. मोरो विठ्ठल वाळवेकारांनी मराठीत भाषांतरीत केलेले 'नीलदर्पण' (1860) चे मूळ लेखक कोण होते ?

(A) दिनबंधु मित्र

(B) बंकीम चंद्र चटर्जी

(C) विष्णुदास भावे

(D) कृष्णाजी प्रभाकर खाडीलकर

17. बंगालमधील पागल पंथी संप्रदाय याची स्थापना कोण केली ?

(A) सय्यद अहमद

(B) हाजी शरीयातुल्लाह

(C) करम शाह

(D) शाह वालीवुलीया

18. Who called Lokmanya Tilak as the father of Indian unrest ?

(A) Valentine Chirol

(B) Lord Curzon

(C) Lord Morley

(D) Lord Minto

19. Which one of the following was *not* hanged in connection with Kakori Conspiracy Case ?

(A) Bhagat Singh

(B) Ashfaqullah Khan

(C) Roshanlal

(D) Ramprasad Bismil

18. 'लोकमान्य टिळक' हे भारतीय असंतोषाचे जनक असे कोण म्हणाले ?

(A) व्हलेन्टाईन चिरोल

(B) लॉर्ड कर्झन

(C) लॉर्ड मोर्ले

(D) लॉर्ड मिन्टो

19. खालीलपैकी कोणत्या क्रांतिकारास काकोरी कट खटल्यात फाशी दिली गेली **नाही** ?

(A) भगत सिंग

(B) अशफाकउल्ला खान

(C) रोषणलाल

(D) रामप्रसाद बिसमील

20. Match the following lists and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(Acts)

(*i*) Registration of the Press Act IX

(*ii*) Press and Registration of Books Act

(*iii*) The Indian Press Act

(*iv*) The Indian Press (Emergency) Act

List II

(Year of Enactment)

(*a*) 1867

(*b*) 1835

(*c*) 1931

(*d*) 1910

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

20. जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकामधून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी I

(कायदे)

(*i*) IX वा रेजिस्ट्रेशन ऑफ प्रेस ॲक्ट

(*ii*) प्रेस अँड रेजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स ॲक्ट

(*iii*) दि इंडियन प्रेस ॲक्ट

(*iv*) दि इंडियन प्रेस (इमरजेन्सी) ॲक्ट

यादी II

(लागू करण्याचे वर्ष)

(*a*) 1867

(*b*) 1835

(*c*) 1931

(*d*) 1910

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

21. Select the correct chronological order of the events of Indian National Movement and select the *correct* answer from the codes given below :

(*i*) Gandhi-Irwin Pact

(*ii*) Poona Pact

(*iii*) Karachi Session of Indian National Congress

(*iv*) Individual Satyagrah by Vinoba Bhave

Codes :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

21. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील पुढील घटना कालानुक्रमे मांडा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

(*i*) गांधी आयर्विन करार

(*ii*) पुणे करार

(*iii*) राष्ट्रीय सभेचे कराची अधिवेशन

(*iv*) विनोबा भावे यांनी वैयक्तिक सत्याग्रह केला

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

22. 'Rajarshi' title was bestowed on Shahu Chhatrapati of Kolhapur by ....

(A) Kurmi Kshatriya Conference UP

(B) All India Maratha Association Poona

(C) Depressed Classes Mission

(D) Narendra Mandal

23. When was Kolhapur state merged into Bombay Province ?

(A) 15th August, 1947

(B) 8th March, 1948

(C) 1st March, 1949

(D) 26th January, 1950

22. राजर्षी ही पदवी कोल्हापूरच्या शाहू महाराजांना .... यांनी प्रदान केली.

(A) कुर्मी क्षत्रिय परिषद यु.पी.

(B) ऑल इंडिया मराठा असोशिएशन पुणे

(C) डिप्रेशड क्लासेज मिशन

(D) नरेंद्र मंडल

23. कोल्हापूर संस्थान मुंबई प्रातांत केंव्हा विलीन झाले ?

(A) 15 ऑगस्ट, 1947

(B) 8 मार्च, 1948

(C) 1 मार्च, 1949

(D) 26 जानेवारी, 1950

24. Who was the founder of Akhil Bharatiya Krishak Samaj in 1955 ?

(A) Dr. Panjabrao Deshmukh

(B) Keshavrao Jedhe

(C) Dr. P.C. Patil

(D) Sant Gadage Maharaj

25. Satara state was annexed in the year ....

(A) 1818

(B) 1848

(C) 1856

(D) 1947

26. On 25th November 1946, Potti Sriramulu began a fast-unto-death which ended after Mahatma Gandhi intervened. The cause for which he started the fast was ....

(A) Linguistic organization of states

(B) Opening temples for untouchables

(C) Opposing Hindi as the National language

(D) None of the above

24. 1955 ला स्थापन केलेल्या भारतीय कृषक स्थापना कोणी केली ?

(A) डॉ. पंजाबराव देशमुख

(B) केशवराव जेधे

(C) डॉ. पी.सी. पाटील

(D) संत गाडगे महाराज

25. सतारा संस्थान (राज्य) .... या वर्षी खालसा झाले.

(A) 1818

(B) 1848

(C) 1856

(D) 1947

26. 25 नोव्हेंबर 1946 रोजी पोट्टी श्रीरामुलू, यांनी सुरू केलेले आमरण उपोषण महात्मा गांधीच्या हस्तक्षेपानंतर सोडले. या उपोषणाचा हेतू हा होता :

(A) भाषावार प्रांतरचना

(B) अस्पृश्यांना मंदिर प्रवेश

(C) हिंदी राष्ट्रभाषा करण्याला विरोध

(D) वरीलपैकी नाही

27. In May 1950, this historian served as the Indian ambassador in Beijing and interviewed Mao Zedong :

(A) K.P.S. Menon

(B) Ram Sathe

(C) K.R. Narayanan

(D) K.M. Pannikar

28. Prashanta Chandra Mahalanobis was *not* instrumental in establishing this institution :

(A) Indian Statistical Institute

(B) National Sample Survey

(C) Central Statistical Organization

(D) National Statistical Commission

27. मे 1950 मध्ये बीजिंगमध्ये भारताचे राजदूत असणाऱ्या या इतिहासकाराने माओ झेदाँग यांची मुलाखत घेतली :

(A) के.पी.एस. मेनन

(B) राम साठे

(C) के.आर. नारायणन

(D) के.एम. पणिक्कर

28. पुढीलपैकी कोणत्या संस्थेच्या उभारणीत प्रशांत चंद्र महालनोबीस यांचा महत्त्वपूर्ण सहभाग **नव्हता** ?

(A) इंडिअन स्टॅटिस्टिकल इन्स्टिट्यूट

(B) नॅशनल सॅम्पल सर्व्हे

(C) सेंट्रल स्टॅटिस्टिकल ऑर्गनायझेशन

(D) नॅशनल स्टॅटिस्टिकल कमिशन

29. Who among the following nationalist leaders did *not* belong to the Congress Socialist group within the Indian National Congress ?

(A) Acharya Narendra Dev

(B) Achyut Patwardhan

(C) Pandit Motilal Nehru

(D) Dr. Ram Manohar Lohia

30. Who among the following was *not* the President of Indian National Congress ?

(A) Syed Badruddin Tyabji

(B) Syed Ahmed Khan

(C) Rahimtulla M. Sayani

(D) Syed Muhammed Bahaddur

29. खालीलपैकी कोणता राष्ट्रीय सभेचा नेता हा त्याअंतर्गत असलेल्या काँग्रेसचा समाजवादी चमूमध्ये नव्हता ?

(A) आचार्य नरेन्द्रदेव

(B) अच्युत पटवर्धन

(C) पंडित मोतीलाल नेहरू

(D) डॉ. राममनोहर लोहिया

30. खालीलपैकी कोण भारतीय राष्ट्रीय सभेचे अध्यक्ष **नव्हते** ?

(A) सय्यद बदरुद्दीन तय्यबजी

(B) सय्यद अहमद खान

(C) रहमतुल्ला एम्. सयानी

(D) सय्यद मुहम्मद बहादुर

Instructions : **Answer the question Nos. 31 to 34 on the basis of the following passage :**

Rukhmabai was married at the age of 11 to Dadaji, an illiterate boy of 18. As she was too young, she was not sent to her husband's home. She refused to join him when she grew up and so in 1884, Dadaji filed a suit for getting her legal possession. She argued that she was married without her consent and therefore she should not be forced to live with him. The verdict went in her favour though Dadaji argued that the scriptures did not back her claim. When Dadaji appealed in the High Court, it accepted his claim and ordered that she should live with Dadaji or else face imprisonment. This stirred up a great debate about women's rights among the Indian intellectuals with M.G. Ranade offering scriptural and moral support to Rukhmabai and B.G. Tilak advising her to improve her husband and live happily with him. After an Out of Court Settlement in 1889, she went to England to become a doctor. She served as a doctor of women and children in India till 1955.

निर्देश : परिच्छेदाला अनुसरून प्र.क्र. 31 ते 34 ची उत्तरे द्या :

अकरा वर्षांच्या रखमाबाईचं लग्न दादाजी नावाच्या अठरा वर्षांच्या निरक्षर मुलाबरोबर लावलं गेलं. तिचं वय खूप लहान असल्याने तिला सासरी पाठवलं नव्हतं. वय वाढल्यावर मात्र तिने त्याच्याकडे नांदायला जाणं नाकारलं. त्यामुळे 1884 मध्ये दादाजीने तिच्यावर वैवाहिक हक्क मिळवण्यासाठी कोर्टा मध्ये दावा लावला. तिचं म्हणणं होतं की या लग्नाला तिची मान्यता नव्हती आणि त्यामुळे तिला जबरदस्तीने नांदायला लावता कामा नये. दादाजीचं म्हणणं होतं की धर्मग्रंथांत तिच्या म्हणण्याला आधार नाही, तरीही कोर्टानं तिच्या बाजूने निकाल दिला. दादाजीने उच्च न्यायालयात अपील केल्यावर, त्या कोर्टाने त्यांची बाजू योग्य ठरवली आणि असा निवाडा दिला की तिनं दादाजी बरोबर नांदावं नाही तर तुरुंगवास भोगावा. परिणामत: भारतीय विचार-वंतांमध्ये स्त्रियांच्या हक्कांसंबंधी मोठी चर्चा सुरू झाली. यात म.गो. रानड्यांनी रखमाबाईच्या बाजूने धर्मग्रंथांची प्रमाणे दिली, तर बा.गं. टिळकांनी तिला नवऱ्याला सुधारून त्याच्यासह सुखाने नांदव्याचा सल्ला दिला. 1889 मध्ये कोर्टा-बाहेरच्या समेटानंतर ती इंग्लंडला जाऊन डॉक्टर झाली. स्त्रिया आणि मुलांची डॉक्टर म्हणून त्यांनी 1955 पर्यंत भारतात राहून सेवा बजावली.

31. Why was Rukhmabai not sent to live with her husband as soon as she got married ?

(A) He was illiterate

(B) She was too young

(C) She was married without her consent

(D) She refused to live with him

32. What was Rukhmbai's reason for refusing to live with Dadaji ?

(A) She was married without her consent

(B) He was illiterate

(C) She was too young

(D) The scriptures allowed her to live without a husband

31. लग्न झाल्याबरोबर रखमाबाईला नवऱ्याबरोबर रहायला का पाठवले नव्हते ?

(A) तो निरक्षर होता

(B) ती फार लहान होती

(C) तिंच लग्न तिच्या संमतीशिवाय केलं होतं

(D) तिला त्याच्याबरोबर रहायचं नव्हतं

32. रखमाबाईच्या म्हणण्यानुसार दादाजीबरोबर राहायला नकार देण्याचे कारण काय होते ?

(A) तिच्या संमतीशिवाय तिचे लग्न केले होते

(B) तो निरक्षर होता

(C) ती वयाने फार लहान होती

(D) धर्मशास्त्रांनुसार तिला नवऱ्याला सोडून राहण्याची मुभा होती

33. Choose the *correct* alternative :

(A) Rukhmabai lived happily with her husband

(B) Rukhmabai was imprisoned for refusing to live with her husband

(C) Rukhmabai case caused a debate about women's rights

(D) The High Court gave a verdict in favour of Rukhmabai

34. Read the following statements and choose the *right* option :

(I) Rukhmabai refused to join her husband.

(II) Dadaji filed a suit to get legal possession of Rukhmabai.

(A) (I) and (II) are correct and (II) is the cause of (I)

(B) (I) and (II) are correct and (I) is the reason of (II)

(C) (I) and (II) are correct but unrelated

(D) (I) and (II) are both incorrect

33. **योग्य** पर्याय निवडा :

(A) रखमाबाई नवऱ्यासोबत आनंदाने राहू लागली

(B) नवऱ्यासोबत राहण्यास नकार दिल्याने रखमाबाईला तुरुंगवास घडला

(C) रखमाबाईच्या खटल्यामुळे स्त्रियांच्या हक्कासंबंधी चर्चा सुरू झाली

(D) उच्च न्यायालयाने रखमाबाईच्या बाजूने निकाल दिला

34. खालील विधाने वाचून **योग्य** पर्याय निवडा :

(I) रखामाबाईने नवऱ्यासोबत राहण्यास नकार दिला.

(II) दादाजीने रखमाबाईचा कायदेशीर ताबा मिळवण्यासाठी दावा लावला

(A) (I) आणि (II) योग्य आहेत आणि (II) हे (I) चे कारण आहे

(B) (I) आणि (II) योग्य आहेत आणि (I) हे (II) चे कारण आहे

(C) (I) आणि (II) योग्य आहेत पण त्यांचा एकमेकांशी संबंध नाही

(D) (I) आणि (II) दोन्ही अयोग्य पर्याय आहेत

35. Who wrote the book 'The Rights of Man' (1791-92) which influenced the Maharashtrian reformer and intellectual Mahatma Jyotirao Phule ?

(A) Edmund Burke

(B) Jeremy Bentham

(C) Thomas Paine

(D) George Washington

36. Who wrote 'Decline and Fall of the Roman Empire' ?

(A) Voltaire

(B) Robertson

(C) Edward Gibbon

(D) Charles Beard

37. As a symbol of the end of cold war, in which year was the Berlin Wall demolished ?

(A) 1985

(B) 1988

(C) 1989

(D) 1990

35. महात्मा जोतीबा फुले या महाराष्ट्रातल्या सुधारक आणि बुद्धिवाद्यावर प्रभाव टाकणारे पुस्तक–'राईट्स ऑफ मॅन' कोणी 1791-92 मध्ये लिहिले ?

(A) एडमंड बर्क

(B) जेरेमी बेंथम

(C) थॉमस पेन

(D) जॉर्ज वॉशिंग्टन

36. 'डिक्लाइन ॲन्ड फॉल ऑफ दि रोमन एम्पायर' या ग्रंथाचा लेखक कोण ?

(A) व्हॉल्टेअर

(B) रॉबर्टसन

(C) एडवर्ड गिबन

(D) चार्ल्स बेअर्ड

37. शीतयुद्धाची प्रतीक असलेली बर्लीन भींत कोणत्या वर्षी पाडल्या गेली ?

(A) 1985

(B) 1988

(C) 1989

(D) 1990

38. Which social thinker in his *Imperialism, a Study* (1902), attacked 'New Imperialism' and argued that the roots of imperialism were essentially economic, the result of the unequal distribution of the profits of nineteenth century industrial growth ?

(A) V.I. Lenin

(B) J.A. Hobson

(C) Nikolai Bukharin

(D) Leon Trotsky

39. Why is it necessary to use secondary sources for historical research ?

(A) They contain first hand information

(B) They are easily available

(C) They help us avoid duplication of work

(D) They contain all information on our topic of research

38. 'इंपीरिअलिझम : अ स्टडी' (1902) या ग्रंथात नव्या साम्राज्यवादावर टीका करताना असे म्हटले होते की साम्राज्यवादाचे मुळे आर्थिक कारणात असून ती एकोणिसाव्या शतकातल्या औद्योगिक वाढीतील नफ्याच्या असमान वाटपाचीच परिणती होती. या ग्रंथाचे लेखक कोणते विचारवंत होत ?

(A) व्ही.आय्. लेनिन

(B) जे.ए. हॉबसन

(C) निकोलाय बुखारिन

(D) लिऑन ट्रॉट्स्की

39. ऐतिहासिक संशोधनात दुय्यम साधने वापरणे आवश्यक का असते ?

(A) त्यांच्यामध्ये प्रत्यक्षदर्शी माहिती असते

(B) ती सहज उपलब्ध असतात

(C) त्यांमुळे एकदा झालेले काम पुन्हापुन्हा करणे टाळता येते

(D) आपल्या संशोधनासंबंधी सर्व माहिती यात उपलब्ध असते

40. During the Maratha period, who wrote '*Radha Madhav Vilas Champu*' ?

(A) Gaga Bhatt

(B) Jairam Pinde

(C) Malharrao Ramrao Chitnis

(D) V.K. Rajwade

41. If your topic of research is "A History of Satya Shodhak Samaj : 1873-1900", which of the following will be a secondary source for your research ?

(A) Annual reports of Satya Shodhak Samaj

(B) Sarvajanik Satya Dharma Pustak

(C) Mahatma Phule's biography by Dhananjay Keer

(D) Nibandh Mala of Vishnushastri Chiplunkar

40. मराठाकालीन 'राधा-माधव विलास चंपू' चे लेखक कोण होत ?

(A) गागा भट्ट

(B) जयराम पिंडे

(C) मल्हारराव रामराव चिटणीस

(D) वि.का. राजवाडे

41. जर तुमच्या संशोधनाचा विषय ''सत्यशोधक समाजाचा इतिहास 1873-1900'' असा असेल, तर पुढीलपैकी कोणते साधन तुमच्या संशोधनाचे दुय्यम साधन ठरेल ?

(A) सत्यशोधक समाजाचे वार्षिक अहवाल

(B) सार्वजनिक सत्य धर्म पुस्तक

(C) धनंजय कीर लिखित महात्मा फुले यांचे चरित्र

(D) विष्णुशास्त्री चिपळूणकरांची निबंधमाला

42. From among the following statements, which one is *not* correct ?

    (A) James Mill, the Author of *History of British India*, pronounced that Indians were grossly lacking in the historical sensibility and were consequently not to be considered rational people

    (B) Hegel also advanced the idea that India had no history

    (C) Marx wrote an essay published in 1857, that India was vegetating in the teeth of time

    (D) John Stuart Mill argued in *On Representative Government* that India was ripe for parliamentary democracy

42. खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

    (A) 'हिस्ट्री ऑफ ब्रिटिश इंडीया' लिहिणारा जेमस् मीलने म्हटले आहे की, भारतीयांमध्ये इतिहासदृष्टीचा मोठ्या प्रमाणात अभाव आहे आणि परिणामत: ते अविवेकी असतात

    (B) हेगेलचा सुद्धा असा समज होता की, भारताला इतिहास नाही

    (C) आपल्या 1857 मध्ये छापलेल्या लेखानुसार कार्ल मार्क्स असे लिहितो की, भारतीय हे आदिम समाजसमुदायासारखेच आहेत

    (D) प्रतिनिधीत्वाधारित शासनाबद्दल तर्क मांडतांना जॉन स्टुअर्ट मील म्हणतो की, संसदीय लोकशाहीसाठी भारत परिपक्व झाला होता.

43. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) Therigatha

(*ii*) Aihole inscription

(*iii*) Hon

(*iv*) Harappan Pottery

List II

(*a*) Epigraphical source

(*b*) Literary source

(*c*) Archaeological source

(*d*) Numismatic source

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)

43. यादी I आणि यादी II मध्ये जोड्या लावा व खाली दिलेल्या संकेतांकामधून **योग्य** तो पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) थेरीगाथा

(*ii*) ऐहोले शिलालेख

(*iii*) होन

(*iv*) हडप्पातील मृद्‌भांडी

यादी II

(*a*) पुराभिलेखीय साधन

(*b*) वाङ्‌मयीन साधन

(*c*) पुरातत्वशास्त्रीय साधन

(*d*) नाणकशास्त्रीय साधन

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)

44. The names of Mark Bloch, Braudel and Lucien LeFebure are closely associated with the :

(A) Cambridge School of Historiography

(B) Nationalist Historiography

(C) Marxist Historiography

(D) Annales School of Historiography

45. Which school of Historiography represents the dictum—"No Document No History" ?

(A) Structuralism

(B) Post-modernism

(C) Positivism

(D) Marxism

44. मार्क ब्लॉक, ब्रॉदेल आणि लूसिएन लाफाव्र यांची नावे पुढीलपैकी कशाशी निगडित आहेत ?

(A) इतिहासलेखनशास्त्राचा केंब्रिज प्रवाह

(B) राष्ट्रवादी इतिहासलेखनशास्त्र

(C) मार्क्सवादी इतिहासलेखनशास्त्र

(D) इतिहासलेखनशास्त्राचा अनाल्स प्रवाह

45. ''कागदपत्रे नाहीत तर इतिहास नाही' हे तत्त्व कोणत्या इतिहासलेखन प्रवाहामध्ये प्रमाण मानले जाते ?

(A) संरचनावाद

(B) उत्तराधुनिकवाद

(C) प्रत्यक्षार्थवाद

(D) मार्क्सवाद

46. Which among the following ancient sites is *not* representing the Harappan culture ?

(A) Rakhigarhi

(B) Lothal

(C) Dholavira

(D) Nevasa

47. Punchmarked coins were prevalent during :

(A) Late Medieval Period

(B) Medieval Period

(C) Harappan Period

(D) Early Historic Period

46. खालीलपैकी कोणते प्राचीन स्थळ हडप्पा संस्कृतीशी संबंधित **नाही** ?

(A) राखीगढी

(B) लोथल

(C) धोलावीरा

(D) नेवासा

47. आहतनाणी .... या काळात बहुसंख्य प्रमाणात प्रचलित होती.

(A) उत्तर मध्ययुगीन कालखंड

(B) मध्ययुगीन कालखंड

(C) हडप्पा संस्कृती कालखंड

(D) प्रारंभिक ऐतिहासिक कालखंड

48. Which among the following items of merchandise was imported to India from Rome ?

(A) Wine

(B) Cardamom

(C) Clove

(D) Peacock

48. खालीलपैकी कोणती चीजवस्तू रोमधून भारतात आयात केली जात होती ?

(A) मद्य

(B) वेलची

(C) लवंग

(D) मोर

49. Which among the following terms was used for caravan traders according to the Jataka tells ?

(A) Panyadhyaksha

(B) Kammara

(C) Sarthavaha

(D) Vanija

49. जातककथांच्या अनुसार, खालीलपैकी कोणता शब्द स्थलमार्गाने व्यापार करणाऱ्यांसाठी उपयोजित केला जात होता ?

(A) पण्याध्यक्ष

(B) कम्मार

(C) सार्थवाह

(D) वणिज

50. Who wrote 'Ashtang Hridya' ?

(A) Charaka

(B) Vagbhatta

(C) Atreya

(D) Nagarjuna

50. अष्टांग हृदय कोणी लिहिला ?

(A) चरक

(B) वाग्भट्ट

(C) आत्रेय

(D) नागार्जुन

51. Which of the following is *not* a ganarajya according to Buddhist Canonical texts ?

(A) Koliya

(B) Shakya

(C) Kosala

(D) Moriya

52. Which among the following Mauryan rulers is mentioned in the Rajatarangini of Kalhana ?

(A) Dhananand

(B) Jalouk

(C) Samprati

(D) Dasharath

51. बौद्ध धर्मग्रंथांनुसार खालीलपैकी कोणते गणराज्य **नाही** ?

(A) कोलिय

(B) शाक्य

(C) कोसल

(D) मोरिय

52. खालीलपैकी कोणत्या मौर्य शासकाचा उल्लेख कल्हण द्वारा लिखित राजतरंगिणीत आढळून येतो ?

(A) धनानंद

(B) जालौक

(C) संप्रती

(D) दशरथ

53. Ayodhya inscription of Dhandeva is associated with the history of .... dynasty ?

(A) Satavahana

(B) Shunga

(C) Kushana

(D) Western Kshatrapa

54. The king Milinda of the Buddhist text *Milind Panho* has been identified with the Indo-Greek king ....

(A) Eucratides I

(B) Demetrius I

(C) Menander

(D) Apollodotus I

55. According to A.S. Altekar, the king Chandra mentioned in the Meharauli Pillar inscription can be identified with ....

(A) Gupta King Chandragupta II

(B) Kushan King Kanishka I

(C) Mauryan King Chandragupta

(D) Gupta King Chandragupta I

53. धनदेवचा अयोध्या शिलालेख .... राजवंशाच्या इतिहासाशी संबंधित आहे.

(A) सातवाहन

(B) शुंग

(C) कुषाण

(D) पश्चिमी क्षत्रप

54. बौद्ध ग्रंथ मिलिंदपन्हो यात उल्लेखित राजा मिलिंद याची ओळख इन्डो-ग्रीक राजा .... या समवेत केलेली आहे.

(A) युक्रेटायडिस प्रथम

(B) डिमिट्रियस प्रथम

(C) मिनँडर

(D) अपोलोडोटस प्रथम

55. अ.स. आळतेकरांच्या मते, मेहरौली स्तंभ लेखात उल्लेखित राजा चंद्र याची ओळख .... सोबत केली जाऊ शकते.

(A) गुप्त सम्राट चंद्रगुप्त द्वितीय

(B) कुषाण सम्राट कनिष्क प्रथम

(C) मौर्य सम्राट चंद्रगुप्त

(D) गुप्त सम्राट चंद्रगुप्त प्रथम

56. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(Mahajanapadas)

(*i*) Vatsa

(*ii*) Anga

(*iii*) Gandhara

(*iv*) Shurasena

List II

(Capitals)

(*a*) Mathura

(*b*) Takshashila

(*c*) Champa

(*d*) Kausambi

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*b*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*d*)	(*b*)	(*a*)	(*c*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

56. यादी I आणि यादी II मध्ये जोड्या लावा व खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य तो पर्याय निवडा :

यादी I

(महाजनपदे)

(*i*) वत्स

(*ii*) अंग

(*iii*) गांधार

(*iv*) शूरसेन

यादी II

(राजधाणी)

(*a*) मथुरा

(*b*) तक्षशिला

(*c*) चंपा

(*d*) कौसंबी

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*b*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*d*)	(*b*)	(*a*)	(*c*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

57. Which among the following Chola kings had sent an envoy to China ?

(A) Vijayalaya

(B) Rajendra I

(C) Rajaditya

(D) Arinjay

57. खालीलपैकी कोणत्या चोळ राजाने चीनमध्ये दूत पाठविला होता ?

(A) विजयालय

(B) प्रथम राजेंद्र

(C) राजादित्य

(D) अरिंजय

58. Which among the following is *not* an evidence to reconstruct between the Satvahanas and the Western Kshatrapas ?

(A) Jogalthembi coin hoard

(B) Nashik cave inscription of Vasishthiputra Pulumavi

(C) Hathigumpha inscription of Kharavela

(D) Coins of Gautamiputra Satakarni

58. सातवाहन आणि पश्चिमी क्षत्रप यांच्यातील संघर्षाच्या साठी खालीलपैकी कोणता पुरावा **नाही** ?

(A) जोगलठेंबी नाणेनिधी

(B) वासिष्ठीपुत्र पुळुमावि याचा नाशिक लेणी शिलालेख

(C) खारवेलचा हाथीगुंफा शिलालेख

(D) गौतमीपुत्र सातकर्णीची नाणी

59. According to the Hathigumpha inscription, Kharavela was the king of .... region.
    (A) Magadha
    (B) Kalinga
    (C) Avanti
    (D) Kosala

60. The daughter of Gupta king Chandragupta II, Prabhavatigupta got married to ....
    (A) Rudrasena I
    (B) Damodarasena
    (C) Rudrasena II
    (D) Divakarasena

59. हाथीगुंफा शिलालेखानुसार खारवेल हा .... या प्रदेशाचा राजा होता.
    (A) मगध
    (B) कलिंग
    (C) अवंती
    (D) कोसल

60. गुप्त राजा द्वितीय चंद्रगुप्ताची कन्या प्रभावती गुप्ताचा विवाह .... यांच्या सोबत झाला होता.
    (A) प्रथम रुद्रसेन
    (B) दामोदरसेन
    (C) द्वितीय रुद्रसेन
    (D) दिवाकरसेन

61. Which of the following inscriptions throws light on the historicity of Gupta king Ramagupta ?

(A) Durjanpur Inscriptions

(B) Allahabad Pillar Inscription

(C) Meharauli Pillar Inscription

(D) Bhitari Pillar Inscription

62. Which of the following pair is *not* correctly matched ?

(A) Kharvel—Hathigumpha Inscription

(B) Rudradaman—Junagadh Inscription

(C) Samudragupta—Allahabad Pillar Inscription

(D) Nahapana—Bhaje Cave Inscription

61. खालीलपैकी कोणता अभिलेख गुप्त राजा रामगुप्ताच्या ऐतिहासिकतेवर प्रकाश टाकतो ?

(A) दुर्जनपूर शिलालेख

(B) अलाहाबाद स्तंभलेख

(C) मेहरौली स्तंभलेख

(D) भितरी स्तंभलेख

62. खालीलपैकी कोणती जोडी चुकलेली आहे ?

(A) खारवेल—हाथीगुंफा शिलालेख

(B) रुद्रदामन—जुनागढ़ शिलालेख

(C) समुद्रगुप्त—अलाहाबाद स्तंभालेख

(D) नहपान—भाजे शैलगृह शिलालेख

63. Who composed the Aihole inscription of Badami Chalukyan king Pulkeshi II ?

(A) Ravikirti

(B) Bharavi

(C) Harishena

(D) Tilabhatta

64. Who was considered as the founder of Pashupat sect ?

(A) Madhavacharya

(B) Lakulisha

(C) Shankaracharya

(D) Vallabhacharya

65. What was the term for the 'Royal Land' according to Kautilya's Arthashastra ?

(A) Sita

(B) Vraja

(C) Vinita

(D) Kshetra

63. बादामी चालूक्यवंशी राजा द्वितीय पुलकेशीच्या ऐहोळे शिलालेखाची रचना कोणी केली ?

(A) रविकीर्ती

(B) भारवी

(C) हरिषेण

(D) तिलभट्ट

64. पाशूपत संप्रदायाचा संस्थापक कोणाला मानले जाते ?

(A) माधवाचार्य

(B) लकुलीश

(C) शंकराचार्य

(D) वल्लभाचार्य

65. राजकीय भूमीसाठी कौटिल्याच्या अर्थशास्त्रात कोणता शब्द वापरलेला आहे ?

(A) सीता

(B) व्रज

(C) विनित

(D) क्षेत्र

66. The philosophy of Vishishtadvaita is attributed to ....

(A) Adi Shankaracharya

(B) Ramanuja

(C) Nimbark

(D) Vallabhacharya

67. The Tripartite struggle of early medieval period was associated with ...., ... and .... dynasties in North India.

(A) Pratihara, Rashtrakuta and Pala

(B) Pratihara, Pala and Pushyabhuti

(C) Pratihara, Rashtrakuta and Pushyabhuti

(D) Rashtrakuta, Badami Chalukya and Kalachuri

66. विशिष्टाद्वैत तत्त्वज्ञानाचे प्रणेते कोणाला दिले जाते ?

(A) आदी शंकराचार्य

(B) रामानुज

(C) निंबार्क

(D) वल्लभाचार्य

67. उत्तरभारतातील प्रारंभिक मध्ययुगीन काल-खंडातील त्रिपक्षीय संघर्ष ...., आणि .... ह्या राजवंशांशी संबंधित होता.

(A) प्रतिहार, राष्ट्रकूट आणि पाल

(B) प्रतिहार, पाल आणि पुष्यभूती

(C) प्रतिहार, राष्ट्रकूट आणि पुष्यभूती

(D) राष्ट्रकूट, बादामी चालूक्य आणि कलचूरी

68. From among the following, who was *not* a French traveller to India during the medieval period ?

(A) Jean de Thevenot

(B) Francois Bernier

(C) Berthelemy Carré

(D) Francisco Pelsaert

69. Gol Gumbaz was built by :

(A) Yusuf Adil Shah

(B) Muhammad Adil Shah

(C) Quli Qutb Shah

(D) Ahmad Shah

68. खालीलपैकी कोणत्या फ्रेंच प्रवाश्याने मध्ययुगीन भारताला भेट दिली **नव्हती** :

(A) जॉ द थिवनॉट

(B) फ्रॅन्कॉय बर्नियर

(C) बेर्थेलेमी कॅरे

(D) फ्राँसिस्को पल्सार्ट

69. गोल घुमट कोणी बांधला ?

(A) युसुफ आदिलशहा

(B) मुहम्मद आदिलशहा

(C) कुली कुतुबशहा

(D) अहमदशहा

70. The Turks brought with them musical instruments named as :

(A) Rabab and Sarangi

(B) Sitar and Flute

(C) Veena and Tabla

(D) Tanpura and Mridanga

71. Who among the following was the first sultan to dig canals in the Delhi Sultanate period ?

(A) Iltutmish

(B) Alauddin Khilji

(C) Ghiyas-uddin-Tughlaq

(D) Feroz Tughlaq

70. खालीलपैकी कोणते वाद्य तुर्कांनी भारतात आणले ?

(A) रबाब आणि सारंगी

(B) सितार आणि बासरी

(C) वीणा आणि तबला

(D) ताणपुरा आणि मृदंग

71. दिल्लीच्या सल्तनत कालखंडात पुढीलपैकी कोणत्या सुलतानाने कालवे खोदण्याचे कार्य केले ?

(A) अल्तमश

(B) अलाउद्दीन खिलजी

(C) घियासुद्दीन तुघलक

(D) फिरोज तुघलक

72. Muhammad Tughlaq transferred his capital from Delhi to Daulatabad in ....

(A) 1326 A.D.

(B) 1327 A.D.

(C) 1328 A.D.

(D) 1329 A.D.

73. The famous 'Navrasnama' is written by ....

(A) Ibrahim I

(B) Sultan Ali

(C) Ibrahim II

(D) Yusuf Ali

72. कोणत्या वर्षी मुहम्मद तुघलक याने आपली राजधानी दिल्ली ते दौलताबाद या ठिकाणी नेली ?

(A) इ.स. 1326

(B) इ.स. 1327

(C) इ.स. 1328

(D) इ.स. 1329

73. सुप्रसिद्ध 'नवरसनामा' हा .... नी लिहिला.

(A) पहिला इब्राहिम

(B) सुल्तान अली

(C) इब्राहिम दुसरा

(D) युसुफ अली

74. At the time of Muhammad Ghori's death in 1206, who was the general who held charge of Uchh region ?

(A) Tajuddin Yalduz

(B) Nasiruddin Qubacha

(C) Qutubuddin Aibak

(D) Ziauddin Shamsi

75. Which of the following cities was *not* founded by Feroz Shah Tughlaq ?

(A) Hissar

(B) Firozabad (Delhi)

(C) Jaunpur

(D) Meerut

74. 1206 मध्ये मुहम्मद घोरीच्या मृत्यूसमयी उच्छ विभागाचा प्रमुख कोण होता ?

(A) ताजुद्दीन यालडुझ

(B) नासिरुद्दीन कुबाचा

(C) कुतुबुद्दीन ऐबक

(D) जियाउद्दीन शम्सी

75. खालीलपैकी कोणते शहर फिरोझशहा तुघतक यांनी बसविले **नाही** ?

(A) हिस्सर

(B) फिरोझाबाद (दिल्ली)

(C) जौनपुर

(D) मेरठ (मीरत)

ROUGH WORK